

秃疮花属二新种

吴征镒 庄 蕙

(中国科学院昆明植物研究所)

TWO NEW SPECIES OF DICRANOSTIGMA

Wu Chengyih and Chuang Hsuan

(Kunming Institute of Botany, Academia Sinica)

关键词 秃疮花属; 宽果秃疮花; 伊犁秃疮花

Key words *Dicranostigma*; *D. platycarpum*, *D. iliensis*

宽果秃疮花 新种 图 1, 1—4

Dicranostigma platycarpum C. Y. Wu et H. Chuang, sp. nov.

Chelidonium dicranostigma Prain in Ann. Bot. Gard. Calcutta IX, 2 : 7, t. 9. 1901, nom. illegit., non *Chelidonium dicranostigma* Prain in Bull. Herb. Boiss. ■ : 585. 1895; *Dicranostigma lactucoides* Fedde in Engl. Pfl.-reich. 211. 1909, p. p. quoad. specim. Austro-Tibet.

Species caulibus usque ad 2 m altis, glabris, capsulis 6—8 cm longis 0.5—0.8 cm crassis glabris inter alia a congenericis bene distinguenda.

Herba 0.3—2 m alta. Radix anguste obconica, 10—15 cm longa, apice circ. 1.5 cm crassa. Caulis crassus glaber, ad basin reliquiis foliorum marcidorum dense obtectus. Folia basalia longiora, laminis lyrato-partitis, pinnis distantibus, petiolis prope basin in vaginas sensim distentis, caulina inferiora oblanceolata vel anguste obovata, 20—27 cm longa 8—14 cm lata, lyrato-partita, pinnis 4—6-jugis distantibus, alternis, margine irregulariter serratis, utrinque glabris, sessilia et subamplexicaulia, caulina superiora late ovata, sursum sensim decrescentia, apice acuminata, basi amplexicaulia, margine irregulariter grosso-serrata, utrinque glabra, retinervia. Cymae terminales, 1—3-florae, pedicelli usque 7 cm longi, sub fructo usque ad 15 cm longi, glabri. Gemmae

late ovoideae vel subsphaericae, circ. 1.5 cm longae et 1 cm diam.; sepala cymbiformiovata, apice acuta et corniculata (circ. 1 cm longa) producta, extra laxe pubescentia; petala lutea, obovata, 2—3 cm longa, 1.2—1.5 cm lata; stamina numerosa, filamentis filiformibus 0.6—1 cm longis, antheris oblongis circ. 2 mm longis; ovaria teretia 1—1.5 cm longa 2—3 mm crassa, apice acuminata, glabra, stylis circ. 1 mm longis, stigmatibus capitatis 2-lobatis. Capsula cylindracea, 6—8 cm longa, 0.5—0.8 cm crassa, glabra, lobis 2, ab apice ad basim dehiscentibus. Semina ovoidea circ. 1 mm longa, reticulata.

云南 (Yunnan): 丽江 (Lijiang), 冯国楣 (K. M. Feng) 9198 (模式! 存昆明植物所, Typus! KUN); 中甸 (Zhongdian), 俞德浚 (T. T. Yu) 13545.

产云南西北部 (丽江、中甸)、西藏中南部 (亚东、江孜), 生于海拔 3300—3500 米的高山草地或沟边岩石上。

本种茎无毛, 高达 2 米; 果无毛, 长 6—8 厘米, 粗 0.5—0.8 厘米与其他种区别。

伊犁秃疮花 新种 图 1, 5—7

Dicranostigma iliensis C. Y. Wu et H. Chuang, sp. nov.

Haec species differt a congenericis capsulis gracilibus longisque, glabris; ovariis glabris, stigmatibus 2-lobatis, transversim productis.

Herba perennis, 20—30 cm alta. Radices robustae usque ad 10 cm longae, rhizomatibus crassis et brevibus, reliquiis foliorum marcidorum dense obtectis. Caulis teres, 0.3—0.5 cm crassus, laxe pubescens, superne efoliatus. Folia basalia lyrato-partita; laminae 3—10 cm longae, 2—5 cm latae, pinnis 4—7-jugis, superis pinnatifidis, inferis integris, omnibus apice glandulo-macronatis, supra cinereo-viridibus, subtus praeanis, primo albo-pubescentibus, demum glabris, costis latis, nervis lateralibus bifurcis; petioli 1—2 cm longi,

图 1 1—4. 宽果秃疮花 *Dicranostigma platycarpum* C. Y. Wu et H. Chuang, 1. 植株的一部分; 2. 萼片; 3. 雌蕊; 4. 果。5—7. 伊犁秃疮花 *D. iliensis* C. Y. Wu et H. Chuang, 5. 植株; 6. 果; 7. 子房。(李锡畴绘)

alati, vaginati, folia caulina minora, obovata, margine pinnatifida, sessilia. Cymae terminales, 1—3-florae; pedicelli circ. 4 cm longi, laxe pubescentes, sub fructo usque ad 8 cm longi, glabri. Gemmae anguste ovatae, 2—3 cm longae, 0.8—1.2 cm diam., sepala ovata, apice apiculata (circ. 1.5 mm longa), glabra; petala lutea, obovata; stamina numerosa, filamentis filiformibus, antheris oblongis; ovaria teretia, glabra, stylis brevioribus, stigmatibus 2-lobatis, transversim productis. Capsula linearis 10—14 cm longa, 0.3—0.5 cm crassa, glabra, apice versus sensim angustata, ab apice ad basim dehiscentia. Semina reniformia, circ. 1.5 mm longa, reticulata.

新疆 (Xinjiang Uygur Zizhiqu): 乌鲁木齐 (Urümqi), 刘慎谔 (T. N. Liou) 2823 (模式! 存北京植物所, Typus! PE); 伊犁 (Ili Diqu), 李安仁和朱家柟 (A. J. Li et J. L. Chu) 10323.

产新疆, 海拔720—900米。

本种果细长, 无毛, 子房无毛, 2裂柱头横向伸展, 与子房成丁字形, 和本属其他种容易区别。